

ŞİZOFRENİ, BİPOLAR BOZUKLUK TANILI VE SAĞLIKLI YETİŞKİNLERDE 2D:4D ORANI VE DERMATOGLİFİK ANALİZ KARŞILAŞTIRMASI: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Muhammed Ertuğrul Özbey¹, Betül Digilli Ayaş¹, Rukiye Seher KAPLAN², Hasan BAKAY², Aynur Emine Çiçekcibaşı¹

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Konya

²Necmettin Erbakan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Konya

Giriş: Bu çalışmada şizofreni ve bipolar bozukluğu (BB) olan yetişkinlerin el ve parmak uzunluk oranları, avuç içi kıvrım uzunlukları ve el çizgi varyasyonları ile sahip oldukları hastalıklarının ilişkisinin incelenmesi ve şizofreni ve BB hastaları ile sağlıklı bireylerin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntemler: Çalışmaya 40 sağlıklı kontrol grubu ile birlikte DSM-5 tanı ölçütlerine göre BB tanısı alan 40 hasta ve şizofreni tanısı alan 36 hasta dahil edilmiştir. Katılımcıların elleri, avuç içleri yukarı bakacak şekilde fotoğrafları çekildi. Parmak ölçümlerin ve dermatogliklik özellikler MicroDicom Viewer isimli program üzerinden değerlendirildi. Karşılaştırmalı istatistikler için SPSS (v22) üzerinden ANOVA ve Kruskal-Wallis testleri uygulandı. Kruskal-Wallis testi için post-hoc analizlerde Bonferroni düzeltmesi yapıldı. Çalışma için Necmettin Erbakan Üniversitesi Tıp Fakültesi Etik Kurulundan onay alındı (2024/5408).

Sonuçlar: Sağlıklı kontrollerde her iki elde proksimal-radyal (sol el $p=0.001$, sağ el $p=0.014$) ve distal-radyal (sol el $p=0.002$, sağ el $p < 0.001$) kıvrımlar arası mesafe BB ve şizofreni gruplarına kıyasla anlamlı olarak daha fazla bulundu. Benzer şekilde sağ el 2D:4D oranı kontrol grubunda hasta gruplarına kıyasla anlamlı olarak

daha düşük bulundu ($p < 0.001$). Ancak sol el 2D:4D oranı BB grubunda şizofreni ve kontrol gruplarına kıyasla anlamlı olarak daha düşük saptandı ($p=.004$). Kontrol grubunun beden kitle indeksi (BKİ) hasta gruplarına kıyasla daha düşüktü ($p < 0.001$). Kontrol grubunda boy uzunluğu sadece BB grubuna kıyasla daha düşük saptandı ($p=0.026$). Tüm grup üzerinde tespit edilen bu anlamlı bulgulara ek olarak yaş, cinsiyet, boy ve BKİ'lerin de dahil edildiği lojistik regresyon modelinde sol el 2D:4D oranının BB'yi anlamlı olarak öngördüğü tespit edilmiştir ($\beta=-16.43$, $p=0.044$).

Tartışma ve Sonuç: Çalışmamızdan elde edilen bulgular şizofreni ve BB gibi ciddi psikiyatrik bozuklukları olan yetişkin bireylerin parmak oranlarının ve el çizgi varyasyonlarının sağlık bireylerden farklılaştığını ortaya koymaktadır. Özellikle sol el 2D:4D oranındaki düşüklüğün BB'yi güçlü bir şekilde öngördüğü gözlenmiştir. Bulgularımız bu ciddi psikiyatrik bozuklukların nörogelişimsel süreçler ile yakın ilişkili olduğuna dair önemli kanıtlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bipolar bozukluk, dermatogliklik analiz, şizofreni, 2D:4D oranı.